

Poór Katalin Anett
DZRTN3
2017/2018. tavaszi félév
Rövid tanítási gyakorlat – Földrajz

Zrínyi Miklós Gimnázium
9B és 9C osztály
dr. Klicász Szpirosz

Tanítási tervezet

Az óra időpontja: 2018. 03. 26. hétfő
Iskola, osztály: Zrínyi Miklós Gimnázium, 9B és 9C
Iskola neve és címe: Budapest, X. kerületi Zrínyi Miklós Gimnázium
1108 Budapest, Mádi utca 173.
Tanít: Poór Katalin Anett
Témakör megnevezése: A vízburrok földrajza
Tanítási egység (téma) címe: **Ahol ma is tart a jégkorszak – A jég felszínformálása**
Az óra (jellemző) típusa: Új ismeretet közlő óra megelőző ellenőrzéssel

1. Tantervi követelmények

1.1. A tanítási óra oktatási céljai

A jég felszínformálására való átvezetés az előző órai tananyagból, majd a figyelemfelkeltés és a figyelem fenntartása érdekességek kiemelésével, majd a tananyag ismertetése.

1.2. A tanítási óra képzési, fejlesztési céljai

Fenntarthatóságra és környezettudatosságra nevelés, hogy a környezettel szemben kímélő magatartást tanúsítsanak és a tanulás tanítása, hogy az elsajátított tudást bármilyen szituációban elő tudják hívni.

1.3. A tanítási óra nevelési céljai

Látókör tágítása, méretarányok felismerésének-, térképolvasásnak és jegyzetkészítésnek a gyakoroltatása.

1.4. Oktatási követelmények:

a. Fogalmak:

- új fogalmak: hóhatár, csonthó/firn, lavina, jégnyelv, jégtakaró, vásott szikla, moréna síkság, tóhátság, vándorkövek, ősfolyamvölgy, gleccser, kárfülke, tengerszem, U-alakú völgy, moréna, végmoréna, fjord, gleccserpatak

- megerősítendő fogalmak: felszínformálás, hó, jég, éghajlatváltozás

b. Folyamatok:

- új folyamatok: jégtakaró felszínformálása, firn képződés, gleccser felszínformálása

- megerősítendő folyamatok: klímaváltozás hatása az eljegesedett területekre a Földön

c. Összefüggések:

- új összefüggések: az eljegesedett területeken megfigyelhető jég általi felszínformálás

- megerősítendő összefüggések: a klímaváltozás és a gleccserek kapcsolata

d. Megfigyelések, vizsgálatok, kísérletek: eljegesedett területek megfigyelése és elhelyezése a térképen, a lavina megfigyelése, a gleccsermozgás megfigyelése és ábrázolása

e. Főbb tanulói tevékenységek: térképen való tájékozódás, megfigyelési szempontok szerinti rövid videók elemzése, jegyzetelés és ábrakészítés

f. Fejlesztendő készségek és kompetenciaterületek: anyanyelvi kompetencia az önálló véleményalkotás által, természettudományos kompetencia a természeti környezet (jég felszínformálásán) keresztül

2. Szemléltető és munkaeszközök

atlasz, TK, füzet, tábla, ppt

3. Felhasznált irodalom

Kereszty P.: Lakóhelyünk a Föld, 9. osztály, OFI, 2016

4. Mellékletek jegyzéke

feladatlap, megoldókulcs, ábrák

Az óra felépítése					
Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Módszer	Munkaforma	Eszköz
2	Órakezdés Az osztály köszöntése és az óra menetének rövid ismertetése.	órakezdés	-	tanári közlés	-
1 7	Az óra elején tartott megelőző ellenőrzéshez a feladatlapok kiosztása az osztálynak. A dolgozat megírására 7 perc áll a tanulók rendelkezésére, segédanyagot, mint atlasz, órai jegyzet, nem használhatnak.	aktuális ismétlés	számonkérés	egyéni munka	feladatlap Isd. Melléklet
5	A hó és jég birodalmáról egy 3 perces ismeretterjesztő, tájat bemutató videó megnézése és megfigyelési szempontok alapján való értékelése. Megfigyelési szempontok: Milyen tipikus tájakat ismertek fel a videóban? - Tajgavidék, magashegységi táj. - Hol készülhettek az egyes felvételek? Északi-sarkon, eljegesedett magashegységekben	új ismeret közlése	szemléltetés	frontális osztálymunka	ppt, videó, füzet
5	A hóhatár fogalmának bemutatása kb 1 perces videó segítségével. Fogalom: magassági szint, az eljegesedett területek azon része, ahol nyáron kevesebb hó olvad el, mint amennyi télen esett. Elgondolkodtató kérdés az osztály számára: Van-e különbség természetföldrajzilag aközött, ha az Alpokba, a Mont Blanchoz, vagy ha az Andokba megyünk síelni? - Van, míg az Alpokban 2900 m, addig az Andokban 6300 m a hóhatár. Miből származhat a különbség? - A hóhatár a földrajzi szélességgel változik, a sarkok felé az Egyenlítőtől csökken.	új ismeret közlése	szemléltetés	frontális osztálymunka	ppt, videó, füzet
5	A gleccserek és jégtakarók kialakulása. A hó -> csonthó/firn -> gleccserjég keletkezésének ismertetése. A lavina, gleccser és jégtakaró fogalmi magyarázata. A fogalmakból jegyzet készítése a	új ismeret közlése	magyarázat	tanári közlés	ppt, tábla, füzet

	táblára.				
6	A gleccserek felszínalakító munkája a magashegységekben és a gleccserek felszínformálása. Ábrán keresztül a felszínformálás bemutatása az alábbi fogalmak kiemelésével: kárfulke, kártó/tengerszem, U-alakú völgy, moréna, végmorénasánc, gleccserpatak, fjord.	új ismeret közlése	magyarázat	tanári közlés	ppt, tábla, füzet
6	A jégtakaró felszínformálása és a síksági eljegesedés formái. Ábrán keresztül a felszínformálás bemutatása az alábbi fogalmak kiemelésével: - vásott szikla, moréna síkság, tóhátság, vándorkő, ösfolyamvölgy	új ismeret közlése	magyarázat	tanári közlés	ppt, tábla, füzet
6	Az órán előkerült fogalmak átisméltése szófelhő segítségével. A diákok tetszőleges fogalmat kiválasztva elmondják mi jut róla az eszükbe, vagy mit tanultak róla. A válasz során tetszőleges segédeszközt használhatnak fel. Fogalmak: hóhatár, csonthó/firn, lavina, jégnyelv, jégtakaró, vásott szikla, moréna síkság, tóhátság, vándorkövek, ösfolyamvölgy, gleccser, kárfulke, tengerszem, U-alakú völgy, moréna, végmoréna, fjord, gleccserpatak, felszínformálás, hó, jég, klímaváltozás	aktuális ismétlés	kérdezés	frontális osztálymunka	szófelhő, füzet, TK
2	Óra zárása Az osztály munkájának értékelése és utalás a következő óra anyagára, ami az emberek és a vízburok. Szorgalmi feladat következő órára: - Készíts 1-2 oldalas bemutatást a norvég fjordokról, amik tipikus példaként felhasználhatóak a tananyag kapcsolódó részéhez! - Készíts 1-2 oldalas bemutatást a Föld legnagyobb gleccseréről, a Lambert-gleccserről! - Készíts 1-2 oldalas beszámolót a Lavina c. svéd-dán-norvég játékfilmről! Fontos! Amennyiben máshonnan veszel át szöveget, hivatkozd is le!	órazárás	-	tanári közlés	ppt

Feladatlap

DOLGOZAT 2018. 03. 26.		
Név:		
Osztály:.....		
2p/	Milyen folyótorkolatokat ismersz? Nevezd meg őket!	
4p/	Jellemezd a folyótorkolatokat 1-1 mondattal!	
2p/	Írj 1-1 példát!	
1p/	Nevezd meg a Föld leghosszabb folyóját!	
1p/	Miben mérik a vízhozamot?	
ÖSSZES PONTSZÁM: 10p/		10-8=5 // 7-6=4 // 5-4=3 // 3-2=2 // 1-0=1

Megoldás

DOLGOZAT 2018. 03. 26.		
Név:		
Osztály:.....		
2p/	Milyen folyótorkolatokat ismersz? Nevezd meg őket!	<i>Delta torkolat: a bő hordalékú folyó a torkolatánál teszi le hordalékát, amivel deltát épít; a szárazföld gyarapszik a tenger rovására. Pl.: Duna.*</i>
4p/	Jellemezd a folyótorkolatokat 1-1 mondattal!	<i>Tölcsér torkolat: a folyó kevés hordalékot szállít vagy nagy árapályú partvidéken éri el a tengert; a dagály mossa és mélyíti. Pl.: Rajna.*</i>
2p/	Írj 1-1 példát!	
1p/	Nevezd meg a Föld leghosszabb folyóját!	<i>Amazonas</i>
1p/	Miben mérik a vízhozamot?	<i>m³/s</i>
ÖSSZES PONTSZÁM: 10p/		10-8=5 // 7-6=4 // 5-4=3 // 3-2=2 // 1-0=1

*A példánál más válasz is elfogadható.

